

HISTORICKÉ KALENDÁRIUM

Josef DOSOUDIL

Kněz, hudební skladatel, sbormistr, regenschori¹ kůru sv. Mořice, doktor filozofie.

Narodil se 26. listopadu 1874 ve Velké Bystřici u Olomouce, pocházel z prostých poměrů, rodina nebyla příliš majetná. Od útlého dětství projevoval nevšední hudební nadání a jako jedenáctiletý chlapec začal studovat na Slovanském gymnáziu v Olomouci. Přestože studoval ve výrazně německém prostředí, věnoval se především české hudbě a také své další velké lásce – divadlu. Pocházel z české rodiny a zejména na svého dědečka vzpomínal jako na „posledního vlastence“, který ho učil lásce k národu a k patriotismu. Maturoval v roce 1893 a jeho víra ho vedla do bran bohoslovecké fakulty v Olomouci. Na léta svého studia vzpomínal celý život jako na období, kdy se mohl naposled věnovat sobě. Pak už byl jeho život určován službou druhým. Co by novokněz začíná svoji profesionální dráhu jako prefekt Arcibiskupského chlapeckého semináře v roce 1897. Byl mu svěřen dohled nad nejmenšími primány, a protože byl sám mladý, dovedl si je získat hudbou i laskavým slovem a pochopením. Po roce jej očekával osud jako mnohé prefekty a pedagogy před ním i po něm. Byl olomouckým ordinariátem vybrán k dalšímu studiu v cizině. V této době patřilo vzdělávání na církevních univerzitách k absolutní špičce v Evropě a Dosoudil pokračuje celé čtyři roky na univerzitě v Innsbrucku. Ve volném čase hraje na varhany, skládá a hlavně, umělecky zraje.

V roce 1903 získává aprobaci pro dějepis a zeměpis na středních školách s německým vyučovacím jazykem a o dva roky později ji rozšiřuje ve Vídni i pro české ústavy. Krátce na to byl promován doktorem filozofie. Vrací se do Kroměříže a v prvním dvacetiletí nového století se stává oporou pedagogického sboru. Byl vážený i studentstvem, které oceňovalo především jeho srozumitelné a propracované přednášky, které vynikaly stylistickou a řečnickou precizností. Neodmyslitelně k němu patřilo aktivní pěstování hudby. Už v Olomouci během svých bohosloveckých studií řídil sbor mladých studentů a po svém příchodu do Kroměříže získal ústav v jeho osobě člověka, který dovedl školní budovy opravdu rozezpívat.

V roce 1904 odchází dosavadní regenschori kůru sv. Mořice Ferdinand Vach do Brna a na jeho místo kapitula jednohlasně zvolila Dr. Dosoudila. Chráněnou hudbu povznesl na nebyvalou úroveň. Jeho hlavní přínos nebyl ve skladatelské práci, i když zanechal ve své pozůstalosti řadu skladeb, ale v oblasti interpretační. Preciznost a perfekcionismus Dosoudila byly legendární, ale stejně vysoké nároky měl na ostatní, zejména členy a svěřence svého sboru. Pokud se nějaký nebohý fundatista² zmýlil v intonaci nebo nebyla jeho příprava dokonalá, Dr. Dosoudil upadal do zuřivých stavů. Velmi dlouho musel takovýto člen sboru dokazovat svoji erudici, než mu bylo zdráhavě odpuštěno. Právě pro tuto legendární „tyranii“ nebylo snadné s regenschori Dosoudilem vyjít, i když v běžném styku byl přátelským člověkem. Nicméně citlivost ve výběru skladeb a vynikající interpretační schopnosti učinily z jeho sboru ucelené a vyzrálé těleso, které bylo oblíbené v širokém okolí. Pamětníci vzpomínali, jak se za doby jeho působení zvýšila návštěvnost v kostele, především na nedělních „devátých“ mších, jen aby si posluchači mohli poslechnout, co nového Dr. Dosoudil nacvičil. Vybudoval při kůru základ hudební sbírky, kterou značně rozšířil jeho následovník, P. Josef Zmeškal. Tato sbírka a hudební archiv je ostatně částečně v kostele sv. Mořice dodnes, včetně autografů Dosoudilových skladeb. Dr. Breitenbacher, další významný pedagog a také zámecký knihovník, který položil základ slavné hudební zámecké sbírky přesunul část hudebního mořického archivu právě do zámku.

¹ Regens chori – „řídící sbor“, neboli ředitel kůru, je funkce vedoucího chrámového sboru

² Člen sboru, který byl povinen zpívat na kůru díky fundaci, tedy podpoře přím studiu (úlevy na školném, příspěvky na stravu apod).

Dr. Dosoudil byl na sklonku své kariéry jmenován konzistorním radou, byl členem výboru Cyrilské jednoty v Praze a členem výboru kroměřížského hudebního tělesa „Moravan“, se kterým aktivně spolupracoval na provedení mnoha skladeb. Nebylo mu však dopřáno sklízet plody své celoživotní práce. Zemřel náhle, po krátké nemoci. 17. února si připomeneme 125. výročí jeho smrti. Je pochován v Kroměříži na tzv. kněžském poli.